

Bachelorgradsoppgave

Tittel: Eleven, lekser og lærelyst

Title: The pupil, homework and the
desire to learn

Forfatter: Ida Sofie Sletthjell

[GLU 360]

Bachelorgradsoppgave i
Grunnskolelærerutdanning 5-10

[Lærerutdanning]
Høgskolen i Nord-Trøndelag - [2015]

HINT

SAMTYKKE TIL HØGSKOLENS BRUK AV KANDIDAT-, BACHELOR- OG MASTEROPPGAVER

Forfatter(e): **Ida Sofie Sletthjell**

Norsk tittel: **Eleven, lekser og lærelyst**

Engelsk tittel: **The pupil, homework and the desire to learn**

Studieprogram: **Grunnskolelærerutdanningen 5-10**

Emnekode og navn: **GLU360 Bacheloroppgave**

Vi/jeg samtykker i at oppgaven kan publiseres på internett i fulltekst i Brage, HiNTs åpne arkiv

Vår/min oppgave inneholder taushetsbelagte opplysninger og må derfor ikke gjøres tilgjengelig for andre

Kan frigis fra:

Dato: 25. 05. 2015

**Ida Sofie Sletthjell
underskrift**

Forord

For lærerens stilling er sentralt menneskelig; det stilles i grunn først og fremst krav til hans menneskelighet. Han er ingen spesialist, i betydningen fagmann, på et eller annet område. Hans gjerning er å omgås hele, levende barn, og ikke bare små hoder,- og derfor krever lærerkallet av han at han også selv skal møte fram som helt og levende menneske, ikke bare som et noe større hode. Så enkelt, og så vanskelig er det å være lærer. (Bjørneboe, 1962).

Sammendrag

Denne bacheloroppgaven ser på hvordan lekser kan være fremmende og hemmende for elevens lærelyst. Jeg har med utgangspunkt i hermeneutikken tatt i bruk ulike typer litteratur, intervju og observasjon for å belyse problemstillingen. Jeg har støttet meg på Opplæringsloven §1-1, 7. ledd, som sier noe om lærelyst, og jeg har vektlagt intervju med to lærere og et intervju og to observasjoner av en elev. Lærerne er enige i at man må være kritisk til hvilke lekser som gis, men er usikre på hvor fremmende lekser egentlig er for eleven. Denne oppgaven viser at forskere er uenige i effekten av lekser, men at de fleste mener man må tenke igjennom hvilke lekser man gir og ikke minst hvorfor. Leksedebatten har i stor grad handlet om man skal- eller ikke skal gi lekser, men da det kan være utfordrende å komme til enighet om dette, kan praktiske lekser kan være et sted å starte.

Innholdsfortegnelse

FORORD	3
SAMMENDRAG	3
1.1 MIN INNGANG TIL LEKSER	5
2.1 PROBLEMSTILLING	5
2.2 HVORFOR DENNE PROBLEMSTILLINGEN?	6
3.1 METODE	7
3.2 LITTERATURSTUDIE – HERMENEUTIKKENS VEI	8
3.3 OBSERVASJON	8
3.4 INTERVJU	9
3.5 ETIKK	9
4.1 INTERVJU OG OBSERVASJONER	10
4.2 LÆRER 1 (18/3, 2015)	10
4.3 LÆRER 2 (13/4, 2015)	10
4.4 ELEV 1 (5/3, 2015)	11
4.5 OBSERVASJON 1 AV ELEV 1	11
4.6 OBSERVASJON 2 AV ELEV 1	11
5.1 MIN VANDRING	11
5.2 HVA SIER ST. MELD 22 OG FORSKNING OM LEKSER?	13
5.3 HVA SIER FORSKNING OM LEKSER?	13
5.4 FREMMENDE OG HEMMENDE FOR ELEVENS UTVIKLING	14
5.5 LEKSEPLAN	16
5.6 FORELDRE OG FRITID	17
5.6.1 Oppfølging av barnet eller leksene?	17
5.7 SOSIALE FORSKJELLER	20
5.8 PRAKTISKE LEKSER	21
5.8.1 Teoretikers syn på å "gjøre" opp igjennom historien	21
5.8.2 Observasjoner av en 4. klassing som gjør lekser	21
5.8.3 Observasjon 1 (5/3, 2015)	21
5.8.4 Observasjon 2 (24/3, 2015)	22
6.1 EN SAMMENFATNING	24
7.1 MIN UTGANG	25
8.1 LITTERATURLISTE	27
8.2 BØKER	27
8.3 INTERNETT	27
9.1 VEDLEGG 1: INTERVJUGUIDE	29
9.2 VEDLEGG 2: LEKSEPLAN 7. KLASSE	30

1.1 Min inngang til lekser

Å sitte med lekser rundt kjøkkenbordet har vært en rutine i mange hjem i generasjoner, og man kan si at lekser er en tradisjon både i Norge og i andre land. Alle har meninger om lekser – elever, lærere, foreldre, politikere, også ”mannen i gata”. Hvorfor er det slik? Det kan tenkes at man har en felles referanseramme når det kommer til lekser, da ”alle” har gått på skolen. Lekser har sitt opphav fra latinskolen, en «les og pugg»-skole hvor en omreisende prest ga elevene lekser mellom hver samling for å få større kontinuitet i læringen (Simonsen, Jensen & Kvam, 2013). Ordet lekse kommer fra det latinske ordet *lectio* som betyr opplesning, dette kan man trekke en parallell til da presten kontrollerte elevenes innlæring ved ukentlige høringer av elevenes lekse (Simonsen, Jensen & Kvam, 2013). Ett av de tidligste funn etter lekser i Norge er fra skoleloven i 1877 der det står: ”Barn trenger spesielt med øvelse med utenatlæringen og i tiden når det ikke er skole” (Opseth, 2008).

Denne bacheloroppgaven omhandler lekser. Lekser er en dagsaktuell sak, som har blitt debattert og diskutert mange ganger opp igjennom tidene. Jeg opplever at debattene i hovedsak har handlet om man skal - eller ikke skal gi lekser, noe som det kan være utfordrende å komme til enighet om. Likevel tror jeg at en viktig side av saken blir glemt – og det er debatten om hvilken type lekser som gis. I denne oppgaven ønsker jeg å svare på problemstillinga mi ved å se på ulik litteratur i form av forskningsartikler, kronikker, avisartikler, skjønnlitterære- og faglige bøker, i tillegg vil jeg innhente informasjon via intervju og observasjoner. For å få en dypere innsikt i temaet lekser har jeg intervjuet to lærere og en elev som jeg også har gjort to observasjoner av. Jeg har også intervjuet en elev i 7. klasse, men måtte fjerne det fra teksten av hensyn til oppgavens omfang. I jungelen av publikasjoner om temaet lekser, er det vanskelig å finne noe entydig svar, da resultatene av forskningen kan være tvetydig og tolkes forskjellig.

2.1 Problemstilling

I Opplæringsloven §1-1 står formålet med opplæringa blant annet beskrevet i 7. ledd ”Skolen og lærebedrifta skal møte elevane og lærlingane med tillit, respekt og krav og gi dei utfordringar som fremjar danning og lærelyst” (Opplæringsloven, 2015). Jeg har med utgangspunkt i dette laget følgende problemstilling:

”På hvilken måte er lekser hemmende og fremmende for elevens lærelyst? med et sideblikk på Opplæringsloven §1-1, 7. ledd, som sier noe om lærelyst.”

2.2 Hvorfor denne problemstillingen?

Det er flere grunner til at jeg har valgt å skrive en bachelor om lekser. Kort sagt handler det om mine egne erfaringer med lekser, gjennom min skolegang og lærerutdanning og via observasjoner gjort rundt mine søstre. Ikke minst fordi at jeg om noen år skal ut i skolen som lærer, og må da ta stilling til mine egne meninger, holdninger og refleksjoner rundt det å gi lekser. Da jeg først valgte å skrive om temaet lekser så var jeg ikke klar over hvor mye informasjon jeg kom til å finne, og ikke minst hvor uenige forskere er om temaet lekser. Jeg kunne valgt å se på flere ledd i Opplæringsloven for så å vinkle det opp mot lekser, men jeg valgte å se nærmere på §1-1, 7.ledd, da dette leddet omhandler lærelyst. Begrepene tillit, respekt, utfordringer og danning kan alle knyttes til lekser, men jeg interesserte meg spesielt i lærelyst, da jeg mener dette er en viktig brikke i grunnmuren til elevens utvikling.

I løpet av min egen skolegang har jeg alltid gjort leksene mine mer eller mindre velvillig. Jeg har alltid tenkt at dette er noe jeg bare er nødt til og som er forventet av meg å gjøre. Jeg har to søstre som er 10 - og 12 år gamle og det har gjort at jeg har kunne fulgt utviklingen deres i skolen. Da vi alle sammen har vært samlet rundt kjøkkenbordet for å gjøre lekser, har jeg både hjulpet og observert dem med lekser opp igjennom årene. Jeg har observert gleden de kan få av en ”god” lekse, men også motløsheten og sinnet som kan komme av en ”dårlig” lekse. Selv om jeg og søstrene mine har forskjellig forhold til lekser, har vi alle fått god oppfølging fra en mor som har og viser et positivt forhold til skolen. I løpet av det siste året på grunnskoleutdanninga har min interesse for lekser vokst, og jeg har hatt samtaler med mennesker i ulike alder, kjønn og yrkesgruppe om lekser. Jeg har blant annet fått høre historier fra personer som ikke har fått oppfølging av lekser eller skolerelaterte hendelser generelt i hjemmet, og som slik har mistet motivasjon og lærelysten til skolearbeidet også på skolen.

Jeg søker etter kunnskap om hvordan lekser kan være fremmende eller hemmende for elevens lærelyst. Dette for å få et mer reflektert forhold til hvordan man burde / ikke burde gi lekser, eller hvilke lekser man kan gi lekser for å fremme lærelyst. Dette er først og fremst fordi at jeg har opplevd alt for mange ugjennomtenkte lekser, lekseplaner og ikke minst frustrerte elever og foreldre. Jeg har en ”før-dom” om at hvis elever mister motivasjon og lærelyst når det kommer til lekser, kan dette påvirke lærelysten på skolen.

Denne oppgaven ble mye mer omfattende jo mer kunnskap jeg fikk om temaet lekser. Jeg har derfor sett meg nødt til å være selektiv og velge bort informasjon og ta stilling til hva jeg

ønsker å prioritere i denne teksten. Jeg har derfor jobbet med hva som er det aller viktigste for teksten, men skulle hatt plass til å skrive om veldig mye mer. Jeg har valgt å se på lekser generelt i grunnskolen både i ulike lover, stortingsmeldinger, forskning, avisartikler og via de intervjuene jeg har hatt. Jeg har også valgt å gi plass til foreldrene og hjemmet i denne teksten, da det som regel er der leksene blir gjort, men også der konfliktene og utfordringene kan oppstå. Jeg har utelatt å se på ulike utfordringer som forskjellige elevgrupper kan ha med lekser, og jeg har heller ikke skrevet noe om leksehjelp. Jeg vurderte å sende ut et spørreskjema til flere lærere, men valgte bort dette til fordel for å intervjuer både elever og lærere. Jeg mener disse intervjuene kan gi meg en dypere forståelse for enkeltlærere og enkeltelevers meninger og erfaringer med lekser.

3.1 Metode

For å kunne besvare problemstillingen min har jeg benyttet meg av både primær og sekundærlitteratur. Når man samler inn opplysninger direkte fra mennesker eller av grupper for første gang, kalles dette for primærdata (Jacobsen, 2007). Sekundærdata er opplysninger og informasjon samlet inn av andre (Jacobsen, 2007). Sekundærdataen er informasjon jeg har samlet fra ulike artikler, stortingsmeldinger, nettsider og faglige- og skjønnlitterære bøker. For å få et dypere forståelse av de ulike kildene jeg har lest, har jeg valgt å benytte meg av primærdata i form av intervju og observasjoner. Det er et tradisjonelt skille mellom kvantitative datainnsamlingsmetoder (tall og statistikk) og kvalitative (ord og tekster) (Jacobsen & Postholm, 2011). Jeg har benyttet kvalitative studier for å kunne undersøke hva enkeltpersoner mener om temaet lekser og for å få en litt dypere innsikt i andres refleksjoner rundt temaet.

Før jeg startet arbeidet med denne bacheloren hadde jeg meninger om hvordan lekser og lærelyst hang sammen, men prøvde likevel å være åpen for de svarene jeg fikk av intervjuobjektene. ”Før-dommer” er antakelser vi mennesker har om hvordan verden ser ut og fører til at man gjør avgrensninger ubevisst (Jacobsen, 2005). Begrepet ontologi har gresk betydning og kan oversettes til ”slik ting faktisk er”, altså læren om hvordan virkeligheten faktisk ser ut (Jacobsen, 2005). En utfordringen med dette er at det antakeligvis er umulig å komme fram til et svar på om det ene eller det andre synet er det riktige, men metoden skal angi hvilke framgangsmåter som blir brukt for å kartlegge virkeligheten (Jacobsen, 2005). I denne oppgaven har jeg valgt å benytte meg av hermeneutikken.

3.2 Litteraturstudie – Hermeneutikkens vei

Ut ifra ulike valg man tar når man velger metode følger man gjerne en sti som enten leder til en positivistisk eller hermeneutisk metode. I min søken etter kunnskap om lekser, har jeg valgt å benytte meg av den hermeneutiske metoden. Den hermeneutiske regel at man skal forstå helheten ut fra delen og delen ut fra helheten (Jordheim, 2003). Kort sagt kan man si at den hermeneutiske metoden ser på både forståelse og mening i stedet for telling. Dette prinsippet ønsker jeg å ta i bruk i hele teksten min, når det kommer til litteratur, observasjoner og i intervjuene. Noen kan si seg uenig i at man kan bruke skjønnlitteratur som teori i en bachelor da dette ikke er forskningsbasert, men jeg har valgt å se på hva Bjørneboe (1962) skriver om lærelyst, og støtter meg på den hermeneutiske metoden hvor man ser på forståelse og mening. Gadamer mener humanvitenskapelig erkjennelse alltid har et element av selverkjennelse ved seg, og at det ingen steder er så lett å ta feil som i selverkjennelsen, men ingen steder betyr det heller så mye for menneskenes eksistens hvis det lykkes (Jordheim, 2003). Sammenliknet med naturvitenskapene kan humanvitenskapene mye lettere bli offer for enhver form for maktmisbruk – fordi de mangler målestokker som på samme måte skiller det ekte og det rette fra det som bevisst blir skjult eller forfalsket (Jordheim, 2003). Gadamer skriver at man må ha mot til å bruke sin egen forstand, men at man også må innse at noen andre kan se noe bedre enn det man selv kan (Jordheim, 2003). Han mener også at det i en pedagogisk situasjon er nesten sikkert at den erfarne lærer har rett, mens nybegynneren tar feil (Jordheim, 2003). Derfor valgte jeg å intervju noen som kan se lekser fra et annet ståsted enn meg som lærerstudent, nemlig en elev og to lærere.

3.3 Observasjon

Observasjon er blant de mest dagligdagse måtene å innhente informasjon på, men som lærerforsker er det flere avveininger man må foreta (Postholm & Jacobsen, 2014). Først må man finne ut hvem man skal fokusere på og i hvilket tidsperspektiv, deretter hvilken observatørrolle man ønsker å benytte og til slutt om man skal ha en åpen (induktiv) eller lukket (deduktiv) observasjon (Postholm & Jacobsen, 2014). Mine observasjoner ble gjort da jeg hjalp Elev 1 med leksene, som en ”aktiv medlemskapsrolle” under åpen observasjon. Postholm og Jacobsen (2014) beskriver at den aktive medlemskapsrollen innebærer at den forskende læreren blant annet er inkludert i aktivitetene som knyttes til spørsmålet som stilles. Observasjon vil aldri kunne være helt åpen og fri for førforståelse, men er problemstillingen relativt åpen er man mer åpen for hva som vil skje innenfor rammene av et bestemt fokus (Postholm & Jacobsen, 2014).

3.4 Intervju

De tre intervjuene ble gjennomført som individuelle intervjuer, for å få fram det den enkeltes oppfatninger og fortolkninger av virkeligheten (Postholm & Jacobsen, 2014). Disse intervjuene ble derfor svært ressurskrevende og det tok lang tid å utføre og å transskribere. Alle intervjuene ble gjennomført som et halvstrukturert intervju. Halvstrukturerte intervju baserer seg på utspørring, hvor den som intervjuer har noen spørsmål på forhånd, men er åpen for at det kan tas opp tema som ikke var planlagt på forhånd (Postholm & Jacobsen, 2014).

3.5 Etikk

Når man forsker på mennesker, begår man et ”innbrudd” i deres liv, enten det gjelder private forhold eller mer offentlige forhold (Jacobsen, 2007). Forskningsetikken i Norge har i dag tre grunnleggende krav knyttet til forholdet mellom forsker og den som det forskes på: informert samtykke, krav på privatliv og krav på å bli korrekt gjengitt (Jacobsen, 2007). Jeg mener jeg har oppfylt disse kravene, da personene har samtykket, de er anonymisert og jeg har en transskripsjon av intervjuene, hvor jeg har gjengitt uttalelsene deres ord for ord.

Når det kommer til min egen rolle i dette arbeidet har jeg prøvd å opprettholde en god forskningsetisk standard, og tar hensyn til de vitenskapelige normene ved innsamling av data. Det viktigste er kravet om å være troverdig ved å unngå tilsiktede eller utilsiktede feil (Befring, 2007). Befring (2007) skiller mellom fem typer forskningsetiske aspekter; å være vitenskapelig redelig, at informantene har sagt seg enig i å bidra på et fritt og informert grunnlag, å ivareta konfidensialitet og anonymisering, å ta hensyn til barn og utsatte grupper og å være seg bevisst på asymmetrien i forholdet mellom student og veileder. Disse aspektene har jeg forsøkt å ivareta i mitt valg av informanter og i utformingen av intervjuguiden. Jeg har forsøkt å gjøre oppfølgingsspørsmålene så nøytrale som mulig for ikke å styre svarene i en ønsket retning. I ettertid ser jeg at oppfølgingsspørsmålene som ikke var skrevet ned fra før, kan oppleves som litt styrende.

Man kan reflektere over gyldigheten på det jeg har skrevet, men også de data jeg har samlet inn. Det er få intervjuobjekter som jeg selv har valgt ut, her kunne jeg ha valgt ut objekter som jeg tror har de ”rette meningene”. I tillegg er observasjonene få og dessuten har man mulighet til å kun velge ut de teoriene, forskningen og meningene som støtter ens egen mening. Noen kan stille spørsmålstegn ved gyldigheten av de utvalgene jeg har gjort, men disse kan jeg begrunne. Bacheloroppgaven gir ikke tid eller plass til å intervju flere personer, selv om dette kunne gitt oppgaven mer innsikt og validitet. Grunnen til at jeg valgte Lærer 1 og Lærer 2 var fordi jeg visste de hadde lang erfaring i skoleverket, også fordi jeg oppfattet at

de var interessert i leksedebatten. Eleven som ble intervjuet og observert ble valgt da hun er min søster og jeg hadde derfor et håp om at hun ville åpne seg for meg og være oppriktig i sine svar. Et større antall intervjuobjekter ville gitt et bedre kvantitativt grunnlag for å kunne svare på problemstillingen, men som tidligere nevnt måtte jeg fjerne et intervju av en annen elev. Enkeltindividets egen oppfatning, erfaring og syn på spørsmålene som ble stilt, er noe man må ta hensyn til når informasjonen skal bearbeides og tolkes.

4.1 Intervju og observasjoner

4.2 Lærer 1 (18/3, 2015)

Hun har jobbet på to barneskoler, en todelt barneskole, ett år i videregående skole og på ungdomsskolen de siste 30 årene, vært tillitsvalgt og hovedtillitsvalgt, og har derfor mye erfaring på ulike nivå i skolen. Lærer 1 mener lekser er forberedelse til undervisning men også øving på det elevene allerede har vært gjennom på skolen. Hun mener elever ikke skal ha lekser bare for å ha de, da de må ha en funksjon. Lærer 1 mener skoledagen skulle vært utvidet slik at elevene kan gjøre lekser på skolen med kvalifiserte lærere til stede. Lærer 1 opplever at elever gjør lekser bare for å gjøre det, ikke for å lære. Lærer 1 mener at når undersøkelser viser at lekser ikke har så stor verdi, og det blir stress i hjemmet når man må skynde seg med leksene, har de liten verdi. Lærer 1 legger til at hvis det er noe foreldrene lurere på, så er det jo bare å spørre læreren, da de står til disposisjon hele tiden og kan svare på spørsmål om lekser, framgang og alt annet mulig. ”Det er bare å ta en telefon det!”.

4.3 Lærer 2 (13/4, 2015)

Lærer 2 har jobbet på både barne- og ungdomsskolen på alle trinn og de fleste fag. Hun har vært rektor på en Montessoriskole i Norge, samtidig som hun hadde undervisning. Lærer 2 mener lekser er en form for hjemmearbeid, hvor elevene får en oppgave eller et oppdrag fra læreren som de skal jobbe med hjemme. Hun mener målet med leksene er å få mer av det de allerede hadde hatt noe om på skolen, et slags mengdeprinsipp. Hun presiserer at lekser må tilrettelegges og tilpasses for å gi eleven et utbytte, men er usikker på hvor stort dette læringsutbyttet egentlig er for den enkelte. Lærer 2 tror læreren er en viktig faktor når det kommer til lekser, men at det er elevene selv og forholdene hjemme som er avgjørende for om eleven har noe utbytte av leksene. Hun har opplevd at motivasjonen til elever synker både når det kommer til lekser og arbeidet på skolen, men ved å gi leksefri har humøret til elevene

snudd nesten over natta. Lærer 2 sier til slutt til at lekser er som tilpasset opplæring, de må tilpasses elevenes kapasitet, noen ønsker lekser og andre ønsker ikke lekser.

4.4 Elev 1 (5/3, 2015)

Hun er en 10 år gammel jente og går i 5. klasse. Hun er litt usikker på hvorfor hun gjør lekser, men tror det er for å lære bedre. Hun får hjelp av foreldre og søsken hvis hun trenger hjelp, da viser de henne hvordan hun kan løse oppgavene, uten å gi henne svaret. Elev 1 synes mye skriving i lekser er kjedelig, men oppgaver som fargelegging og regnestykker med koder er artige. Hvis hun gjør oppgaver hun ikke klarer, sier hun at hun kan bli lei seg.

4.5 Observasjon 1 av Elev 1

Elev 1 (5/3, 2015) satt ved kjøkkenbordet og gjorde mattelekser fra et matteark, hvor det var mange addisjons- og subtraksjonsoppgaver. Hun gjorde matteoppgavene uten problem, til hun stoppet opp og spurte om hun regnet rett på en bestemt oppgave. Da viste jeg henne hvordan man kunne regne ut oppgaven, ble Elev 1 frustrert. Hun mente da at alle de andre oppgavene hun hadde gjort også måtte være feil, selv om de ikke var det. Hun visket irritert ut regnestykket, slik at papiret revnet. Hun rettet opp feilen og la unna matteleksene, før hun tok fram en tegnelelse. Da hun fortsatt var tydelig frustrert, slurvet hun med tegningen ved å tegne utenfor streken, noe hun vanligvis ikke gjør.

4.6 Observasjon 2 av Elev 1

En dag hadde Elev 1 (24/3, 2015) fått en mattelelse som handlet om volum. Hun skulle finne fem forskjellige gjenstander hun skulle gjette volumet på, for deretter å kontrollere dette. Det sto presisert i teksten at ingen svar var gale. Etter å ha sammenliknet de ulike gjenstandene og tippet innholdets volum, tømte hun vann oppi for å kontrollere. Elev 1 jublet da hun hadde gjettet riktig, og ble overrasket over noen av de andre gjenstandene, da volumet var noe helt annet enn det hun hadde gjettet. Da hun var ferdig med lekse, diskuterte hun resultatene med familien, uten at dette var en del av lekse. Elev 1 avsluttet forsøket med å si ”Åh dette var en artig lekse, skulle ønske vi kunne gjøre slik oftere!”.

5.1 Min vandring

I denne delen har jeg valgt å skrive teori og tolkning i et samlet punkt, for at drøftingen og argumentasjonen skal bli så ryddig som mulig, men også for å unngå gjentakelse. Før jeg begynner med selve teksten er det noen ord jeg ønsker å definere, ord som er essensiell for denne teksten, da det er viktig med en felles referanseramme for å forstå innholdet. Disse

ordene er *lekser, fremmende, hemmende, og lærelyst*. Lærer 1 (18/3, 2015) beskriver lekser som forberedelse til undervisning, men også som øving på det som elevene allerede har vært gjennom på skolen. Hun presiserer at elever ikke burde ha lekser bare for å ha det, da det må være en årsak til hvorfor de skal gjøre dem (18/3, 2015). Lærer 2 (13/4, 2015) mener lekser er en form for hjemmearbeid, hvor elevene får en oppgave eller et oppdrag fra skolen som de skal jobbe med hjemme. Hun mener målet med leksene er å få mer av det de allerede hadde hatt noe om på skolen, et slags mengdeprinsipp (13/4, 2015). Jeg tror man kan ha mange forskjellige definisjoner når det kommer til lekser, men jeg tror de fleste kan være enige i at det innebærer at elevene jobber med en oppgave utenfor skoletiden. På nettstedet til Bokmålsordboka står det at hemmende betyr å hindre noen i å – virke, utvikle og utfolde seg fritt (Bokmålsordboka, 2010a), og at fremmende betyr - å hjelpe fram, øke og stimulere (Bokmålsordboka, 2010b). Da jeg ikke fant noen gode forklaringer på lærelyst, har jeg valgt å se på dette som en trang, interesse og/eller glede for å lære.

I *Veien til fremtiden* skrevet i 1962 av Jens Bjørneboe i kapittelet som heter ”læreren og eleven”, viser han hvordan læreren kan påvirke barns lærelyst. Bjørneboe (1962) stiller spørsmålstegn til hvordan lærere i tidens løp har kjedet elevene, og på den måte kjedet forstand og entusiasme og livsglede ut av både hode, kropp og hjertet på elevene. Dette kan man trekke en parallell til lekser, hvor meningsløse og ”kjedelige” lekser kan drive lærelysten ut av elevene. Voltaire sa en gang at ”alt er godt, unntagen det som er kjedelig!” (Bjørneboe, 1962). Man kan stille spørsmål ved om man møter elevene med respekt og lærelyst hvis elevene får oppgaver de ikke har forutsetning til å klare alene. Jeg mener at slike hemmende lekser strider i mot opplæringsloven §1-1, 7. ledd, og at hvis elevene skal få lekser, må det være noe de har mulighet til å arbeide med alene. Lev Vygotsky (1896-1934) mente blant annet at språket var en viktig forutsetning for den intellektuelle utviklingen. Han mente at hvis man ønsket å finne elevens evnenivå, måtte man først finne ut av hva eleven kan gjøre med hjelp og hva eleven kan å gjøre alene, disse to nivåene kalles for den *proksimale utviklingssonen* (Imsen, 2012). Vygotsky mente at bare en voksen, eller en annen person *som kan mer*, kan være en hjelper for eleven (Imsen, 2012). Dette er noe å reflektere over når man gir lekser, har eleven forutsetninger til å klare dette alene, eller må noen som *kan mer* hjelpe eleven?

Utdanningsprofessor Harvey Daniels mener lekser gjør at elevers lærelyst forsvinner (Kohn, 2007). Man kan stille spørsmålstegn til hvordan en elev trives i skolesystemet der han/hun får

lekser som eleven ikke mestrer, hvor selvbevisstheten blir berørt og slik kan bremse den videre læringen. Får eleven derimot en lekse som fremmer lærelysten og som gjør at eleven ønsker å jobbe med stoffet hjemme, så har man virkelig truffet! Kanskje øker lærelysten til eleven slik at han/hun oppsøker mer fakta, eller tar med seg entusiasmen inn i timen. Kohn (2007) mener at når elever blir behandlet med respekt og når leksen har en merverdi, vil de aller fleste elever motta en utfordring, og gjøre lekser.

5.2 Hva sier St. Meld 22 og forskning om lekser?

I opplæringsloven § 13-7a finner jeg det ikke skrevet noe sted at lærere er lovpålagt å gi elever lekser, men det stilles derimot krav til leksehjelp (Opplæringsloven, 2015). I Stortingsmelding 22(2010-2011): *motivasjon - mestring – muligheter – ungdomstrinnet* står det skrevet om temaet lekser. Der blir lekser definert som elevens eget læringsarbeid og brukes gjerne som forberedelse til opplæringen eller etterarbeid.

St.Meld 22(2010-2011) sier at elever med svake prestasjoner har minst utbytte av leksene da de ofte bruker mer tid på leksene, noe som har en tendens til å resultere i dårligere prestasjoner. Likevel peker St. Meld 22 på analyser av leksers betydning, som viser at klasser med mye lekser presterer bedre enn klasser med lite lekser og at lekser kan ha positiv effekt på elevenes læring (St. Meld 22, 2010-2011). Det kan se ut som at St. Meld 22 viser til forskning og tendenser uten å si noe om hvem som har gjennomført disse forsøkene, ei heller sier de noe om at forskning på elevers prestasjoners sammenheng med lekser gir tvetydige forskningsresultater. Faldberg og Smari (2012) skriver at man ikke finner noe sterk sammenheng mellom bruk av lekser og skolerresultater i Norge eller en del andre land som var med i en undersøkelse om lekser i 16 OECD-land. Det kunne vært interessant å vite hvor St. Meld 22 innhentet forskningen sin fra og om de kun trekker ut de synspunktene de selv ønsket å fremme eller ikke. Kan et argument om at lekser KAN ha en positiv effekt, bli tatt for god fisk? Hva sier egentlig annen forskning om lekser?

5.3 Hva sier forskning om lekser?

En analyse av 16 OECD-land viser at lærere og elever i land som tilbringer mye tid i klasserommet har størst effekt av hjemmelekser (Faldberg & Smari, 2012). I USA tilbringer lærere 1097 timer i klasserommet sammenliknet med Norges 741 timer i klasserommet (Faldberg & Smari, 2012). SSB-forsker Marte Rønning sammenliknet TIMSS-resultater opp mot tid brukt på lekser, resultatet viste at de som gjør mye lekser ikke nødvendigvis er de som skårer høyest i TIMSS (Simonsen, Jensen & Kvam, 2013). Rønnings studie ga ikke et klart

svar på om lekser gir god læringseffekt eller ikke, men den viser at lekser ikke kan få æren for alle gode resultater (Simonsen, Jensen & Kvam, 2013).

I sluttrapport fra SINTEF *Prosjekt leksehjelp* står det at leksene må oppleves som noe positivt, slik at eleven er motivert for å gjøre dem og for å lære av leksearbeidet (St. Meld 22, 2010-2011). Det pekes videre på at dette stiller krav om at leksene må være varierte, gi opplevelse av å mestre og være mest mulig engasjerende, det betyr at leksene må være tilpasset elevene (St. Meld 22, 2010-2011). Barneombudet skriver på sine nettsider at skolen må ta hensyn til at elevene er forskjellige og at de har forskjellige behov, og at man derfor har rett på lekser som er tilpasset den enkelte (barneombudet, udatert). Lærer 2 mener også at lekser har med tilpasset opplæring å gjøre, da man må tilpasse elevenes kapasitet, da noen ønsker lekser, og andre ønsker ikke det (13/4, 2015). Vygotsky sin teori om den *proksimale utviklingssonen* passer med prinsippet om tilpasset opplæring, da undervisningen må ligge på et litt høyere nivå enn det eleven kan, slik at eleven må ”strekke seg litt”, uten at det ligger utenfor området eleven har mulighet til å beherske (Imsen, 2012). Dette tror jeg er viktige forutsetninger for å gi en ”god” lekse, og for at elevene skal få et læringsutbytte. Ikke minst tror jeg tilbakemelding og oppfølging av lekser er et nøkkelord, hvis elevene skal få følelsen av at leksene har en merverdi- at de ikke bare skal gjøres for å gjøres, men at leksene har et formål. I følge *Elevundersøkelsen 2011* er det bare 30 prosent av lærerne som gir tilbakemelding på leksene (Gustafson & Sevje, 2012, s. 71). Det er dessuten godt dokumentert at norske lærere gir mindre tilbakemeldinger på leksene enn lærere i andre land (St. Meld 22, 2010-2011). St. Meld 22 viser videre til at manglende tilbakemeldinger svekker betydningen av og motivasjonen for leksene (St. Meld 22, 2010-2011).

5.4 Fremmende og hemmende for elevens utvikling

Gustafson og Sevje (2012) har utgitt en liten bok kalt *lekser og leksehjelp – på skolen og hjemme*, som gir en innføring i lekser for både foreldre og lærere. De skriver at det er en tradisjon for lekser i skolen og de har derfor laget en liste med grunner til hvorfor elevene skal gjøre lekser, se figur 1.

Fremmende effekter med lekser

- Lekser kan, under rette omstendigheter, være med på å:
- hjelp til å nå kompetansemålene i fagene og på den måten fremme læring
 - øve på å arbeide mer effektivt, ved å måtte disponere tid og planlegge slik at elevene blir ferdig i rett tid
 - skape kontakt mellom hjem og skole
 - utvikle selvstendighet
 - gi en positiv selvfølelse
 - motivere for videre læring

(Gustafson og Sevje, 2012)

Figur 1: viser noen av Gustafson og Sevje (2012) sine argumenter for hvorfor man har lekser i skolen. 14

Jeg har valgt å ta utgangspunkt i figur 1, når jeg ser på hvordan lekser kan fremme og hemme elevenes utvikling. Jeg ser på hva forskning sier men og hva lærerne jeg intervjuet mener om disse punktene. Skal man bruke lekser for å nå kompetansemålene? Lærer elever å planlegge tiden sin, eller kan dette også lære elevene å lure seg unna? Kan man skape kontakt mellom skolen og hjemmet på annen måte enn via lekser? Hva hender hvis elevene ikke får en positiv selvfølelse av leksene? Kan lekser motivere elever og gi de lærelyst? Dette ønsker jeg å reflektere over videre i teksten for å søke etter en dypere innsikt i om lekser er fremmende eller hemmende for elevens lærelyst.

For å starte med en kontrast kan man se til en kjent lekse-skeptiker; Alfie Kohn. Han har forsket mye og skrevet bøker om temaet lekser, han viser til de negative effektene av lekser i figur 2. Kohn (2007) mener de positive effektene med lekser, i stor grad er mytiske. I løpet av all den tiden han har brukt på å gjennomgå forskning på lekser, finner han ingen bevis på noe faglig utbytte av lekser verken i barne- eller ungdomsskolen (Kohn, 2007). Han finner heller ingen studie som begrunner troen på at lekser bygger karakter eller at man lærer gode studievaner (Kohn, 2007).

Gustafson og Sevje (2012) mener det er viktig at det er en tydelig sammenheng mellom leksene og undervisning, og at man derfor må ha et bevisst forhold til hva slags stoff som gis i lekse, og hvilken funksjon den skal ha. De peker videre på ulike formål med lekser som: repetisjon og automatisering, forberedelse til senere undervisning, ferdiggjøring av et emne eller en oppgave og fordypning (Gustafson & Sevje, 2012). Lærer 1 mener at det må være en grunn til å elevene får den lekse de gjør, og at den må ha en funksjon. Hun tror at elevene blir flinkere av å øve seg på stoff som er gjennomgått på skolen, men ikke av å jobbe med nytt stoff. (18/3, 2015). Gustafson og Sevje (2012) er enige i at lekser ikke skal være innlæring av nytt stoff, men at det kan brukes for å skape nysgjerrighet. Det kan tenkes at de aller fleste er enige i at man er nødt til å pugge engelske glosser og verb, men gir all repetisjon merverdi? Hvorfor skal elever sitte hjemme å repetere 10 mattestykker i addisjon og substruksjon uten en kvalifisert veileder? Det kan tenkes at de elevene som mestrer dette får bedre selvtillit av å ha klart dette selv, men hva med de elevene som ikke vet hvor eller hvordan de skal starte? De som sliter seg igjennom oppgavene, som senere kanskje må viskes ut fordi det er feil. Man må nok øve på oppgaver i

Hemmende effekter med lekser:

- skaper frustrasjoner og utmattelse hos elever
- mister tid til å gjøre andre aktiviteter
- kan miste interesse for læring
- Lekser kan påvirke forholdet mellom forelder og barn

(Kohn, 2007).

Figur 2: viser det Kohn mener er hemmende effekter med lekser.

matematikk også, men kan man gjøre det på en annen måte? Kanskje kan man jobbe med repetisjonsoppgavene på skolen med en kvalifisert veileder, for så å jobbe med lekser som kan skape nysgjerrighet, utforsker hverdagsforståelse og lærelyst? For at lekser skal gi elevene en god opplevelse, må oppgavene utformes på en slik måte at elevene kan lykkes med dem uten hjelp fra lærere (Gustafson & Sevje, 2012).

5.5 Lekseplan

Gustafson & Sevje (2012) mener en god lekse skal gi elevene et godt læringsutbytte, og at den derfor skal være tilpasset elevens forutsetninger, ha tydelige mål, være variert og modellert av læreren på forhånd. Disse målene og tilpasningene kan man ofte se på en timeplan, se vedlegg 1. Lekseplanene blir ofte delt opp i to til tre ulike ”leksenivåer”, hvor elevene får ulike oppgaver som de har forutsetninger for å løse. Min erfaring i fra egen og mine søstres skolegang og praksis på ulike skoler er at disse nivåene ofte blir brukt til å enten legge til, eller trekke ifra noen oppgaver avhengig av hvilket nivå eleven er på, se vedlegg 1. Lærer 1 (18/3, 2015) mener at tredeling av lekseplanen kan bli litt overflattisk, da det ofte blir inndelt etter mengde. Lærere 1 synes ikke det er noe god måte å gjøre det på, hun prøver å ordne tre forskjellige vanskelighetsgrader på nivåene, ikke bare forskjellig mengde (18/3, 2015). Kan man kalle det for tilpasset opplæring når elevene får oppgaver mer eller mindre etter hvilket ”nivå” de er på? Hvis man skal ha en effekt av et slikt inndeling, tror jeg heller at må man tilpasse nivåene med ulike oppgavetyper. I stedet for å dele inn elevene nå nivå 1, 2 eller 3, er det mulig å lage forskjellige måter å nå det samme målet på? Er det bedre å variere med eksempel kan det være noen praktiske oppgaver, tekstbaserte oppgaver, taktile oppgaver og internettoppgaver? I intervjuet med Elev 1 ga hun uttrykk for at hun ønsket å gjøre annerledes oppgaver i lekse, med blant annet tegning og utforskning (5/3, 2015).

En annen utfordring med lekseplanen er når elevene ønsker å bli ferdig med alt raskest mulig, hvis da lærestoffet ikke er gjennomgått før de begynner med leksene, kan dette føre til at elevene gjør feil og får redusert læringsutbytte (Nordahl, 2012). Lærer 1 (18/3, 2015) påpeker at ukeplanene også har blitt kritisert da enkelte gjør unna all lekse på mandag, fordi de driver med idrett og andre aktiviteter på ettermiddagstid. Hun viser til at det også oppstår en del konflikter i hjemmet når det kommer til lekser (18/3, 2015). Hun mener man alltid skal spørre seg selv ”Må jeg gi denne lekse? Og hva er meningen med denne lekse?”, hvis den ikke har en funksjon, burde man heller ikke gi den (18/3, 2015). Lærer 1 (18/3, 2015) har et ønske om at elevene kan gjøre leksene på skolen ved å utvide skoledagen med en time, slik at elevene

ikke er avhengig av hjemmeforholdene for hvordan de gjør leksene. Jeg tror de aller fleste lærere har møtt på utfordringen med å finne lekser etter nivå, men også at elever gjør leksene før de er gjennomgått i klasserommet av ulike grunner. Jeg er nysgjerrig på om slike utfordringer blir diskutert i kollegiet, eller om det har blitt til en rutine og ”det bare er sånn”. Hvis man verken snakker om temaet lekser i lærerutdanningen eller i lærerkollegiet, så kan det tenkes at lekser bare blir en hverdagsrutine, uten rom for refleksjon.

5.6 Foreldre og fritid

36 prosent av norske foreldre sier de føler at de kommer til kort som leksehjelp av og til, og 3 prosent svarte at de alltid kommer til kort (Faldberg & Smari, 2012). 38 prosent av foreldre opplever at leksene ikke er tilstrekkelig forklart på skolen, og 18 prosent sier at leksen gjennomgår nytt stoff (Faldberg & Smari, 2012, s. 1). Hvis lærestoffet ikke er gjennomgått av læreren på forhånd, kan elever føle at de får bekreftet at dette er noe de ikke mestrer (Nordahl, 2012). Hvis barn og unge over lang tid sitter med lekser de ikke mestrer, vil det føre til en følelse av nederlag og en bekreftelse av dårlig selvoppfatning og kan føre til konflikter med foreldre (Nordahl, 2012). Det er dokumentert at foreldres støtte, engasjement og hjelp til barns skolegang har en sterk sammenheng med elevenes prestasjoner og situasjon i skolen (Nordahl, 2012).

5.6.1 Oppfølging av barnet eller leksene?

I St. Meld 22 står det at foreldrenes interesse for det som skjer på skolen, både i fag og læringsmiljøet, har stor påvirkning på de unges motivasjon for læring (St. Meld 22, 2010-2011). Videre peker de på at leksene viser på en konkret måte hva elevene arbeider med, og hvordan de mestrer skolearbeidet og at leksene derfor gir foreldrene innsyn i skolearbeidet og en mulighet til å motivere elevene (St. Meld 22, 2010-2011). I mai 2012 behandlet foreldreutvalget for grunnopplæringen (FUG) spørsmålet om lekser som endte med at vedtaket ble 50/50 for lekser (Foreldreutvalget, 2014). Den 5. desember 2014 vedtok FUG at de ønsker en skole uten pålagte hjemmelekser, da de mener samarbeidet hjem-skole skal være uavhengig av foreldrenes mulighet til å bidra i leksearbeidet (foreldreutvalget, 2014). Lærer 1 (18/3, 2015) mener mange lekser fører til mye stress i hjemmet, da elevene ønsker å bli ferdig med leksene for å komme seg på trening eller for å møte venner. Lærer 1 påpeker at det også må være tid til litt kos i heimen ikke bare krangling om lekser (18/3, 2015). Hun viser igjen til ønsket om at elevene er ferdig med skolearbeidet når de forlater skolen, og legger til at det også er det mange elever som også mener dette (18/3, 2015). Kohn (2007) har forsket mye på undersøkelser gjort om lekser, og finner at noen foreldre tror at så lenge barna har massevis

av skolearbeid å gjøre hver kveld, - uansett hva det måtte inneholde - så har barna et læringsutbytte. Thomas Nordahl (2012) skriver at et standpunkt om at man ikke skal ha lekser er indirekte å si at de ca. 700 – 800 000 foreldre man har i skolen ikke er av betydning for sine barns læring. Lærer 1 (18/3, 2015) understreker at foreldre enkelt kan følge med på hva elevene gjør på skolen, uten lekser som bindeledd. For eksempel mener hun at man kan sette seg ned på søndagskvelden og bla igjennom skolebøker og snakke med barnet om hva de holder på med, i stedet for å bruke hverdagen på trusler om at leksene må gjøres (18/3, 2015). Jeg mener det finnes mange andre måter for foreldre å engasjere seg og påvirke barnas skolegang, ved å snakke om skolen, fag men ikke minst hvordan eleven egentlig har det på skolen.

Andre foreldre mener også at lekser skaper en kobling mellom skole og familie og at leksene ”forsterker” det elevene lærer på skolen, eller at de lærer barn selvdisiplin og ansvar (Kohn, 2007). Kohn (2007) påpeker at det finnes mer konstruktive måter å skape forbindelser mellom skole og hjem på, og at det dessuten er mye viktigere at elever lærer forståelse, enn endeløs repetisjon. Jeg tror den aller viktigste jobben til en forelder er å støtte og motivere barnet, ikke bare når det kommer til skole, men også i resten av barnets liv. Gustafson og Sevje (2012) mener at når foreldre snakker positivt om skolen og har positive forventninger til barnets læring og sosiale utvikling, skapes det en positiv ramme rundt læringen. Kanskje kan det være lekse nok å snakke med foreldre eller søsken om hva eleven har gjort og lært på skolen. På denne måten får foreldre være med, vite hva eleven jobber med og i tillegg være støttende og oppmuntrende, uten at eleven må sitte alene og gjøre oppgaver. Lærer 1 (18/3, 2015) legger til at hvis det er noe foreldrene lurere på, så er det bare å spørre lærerne. De de står til disposisjon for de som lurere på noe, både i forhold til lekser, framgang og alt annet mulig, ”det er bare å ta en telefon det!”(18/3, 2015).

5.6.2 Men er det til det beste for eleven?

I en Metaanalyse av Fan og Chen (2001) fant de en sterk sammenheng mellom foreldrenes forventninger til at barnet eller den unge skal gjøre det bra på skolen, og at elevene faktisk gjør det bra (Drugli & Nordahl, 2014). De fant videre ut at oppfølging av lekser hjemme var den formen for foreldreinvolvering som hadde svakest sammenheng med elevenes faglige utvikling (Drugli & Nordahl, 2014). Man antar at den svake sammenhengen mellom foreldrenes hjelp med lekser og læring skyldes at en god del foreldre følger opp barnas lekse på en måte som ikke fremmer motivasjon og læring (Drugli & Nordahl, 2014). Det kan også

hende at foreldrenes og lærernes tilnærming og forklaringer knyttet til fagstoffet er så forskjellige at foreldrenes oppfølging av skolearbeid fører til problemer for barnet eller den unge (Drugli & Nordahl, 2014). Hvis hjelpen ikke er god nok eller tilpasset nok, kan de daglige vanskene øke (Drugli & Nordahl, 2014). Nok en gang kan man trekke en parallell til Vygotsky som mener en lærer eller noen som kan mer må veilede eleven (Imsen, 2010). Dette kan være en utfordring når denne rollen faller på forelderen, selv om forelderen kan svare på spørsmålet, betyr ikke det at han/hun kan forklare *hvorfor* det er slik. Det er de foreldrene som opptrer støttende og aktivt deltagende som har sterkest betydning for elevens læring (Drugli & Nordahl, 2014, s. 6). Det kan være en utfordring for eleven å se at forelderen prøver å være støttende, hvis man ender opp i konflikter over leksene. Det kan tenkes at slike konflikter gjør at eleven føler at han/hun står alene uten støtte, og slik miste både selvtillit og lærelyst.

Lærer 2 (13/4, 2015) mener man har hele spekteret i lekseverdenen, fra de som syns lekser er helt ok, til de som synes det er en byrde, hvor det låser seg helt og det nesten ender i slåsskamp i hjemmet for å få leksene gjort. Lærer 2 har opplevd mange tilfeller hvor både elever og foreldre har tatt til tårer i foreldresamtaler fordi de synes lekser er fryktelig vanskelig og hvor motivasjonen til disse elevene har sunket ikke bare når det kommer til lekser men også i arbeidet på skolen (13/4, 2015). Ved å gi disse elevene leksefri har hun opplevd at humøret har snudd nesten over natta, da leksebyrden har falt av skuldrene deres, og elevene har tid til å være med venner og på aktiviteter i stedet for å slite med lekser i timevis (14/4, 2015).

Et kjent argument for lekser er at det fremmer gode arbeidsvaner og høyre-politiker Erna Solberg påpeker at det er behov for mennesker med evnen til å arbeide selvstendig og at dette er en læring elevene får av å gjøre lekser (Simonsen, Jensen & Kvam, 2013). Opseth (2008) skriver derimot at mange elever lærer seg å sluntre unna, skrive av andre og lyve og hun peker på at mange barn lærer at lekser er noe de ikke får til. I motsetning til lærere så er elevene entydige i at de helst vil slippe leksene, da de mener de lærer lite av det (Opseth, 2008). I tillegg peker elevene på at de har lange skoledager, og at de blir stresset av å tenke på at de skal gjøre lekser i tillegg til fritidsaktiviteter (Opseth, 2008). Det viser seg at mange sliter med leksene, noen lurar seg unna, hos noen overtar foreldrene leksearbeidet, og flere må utkjempe ”leksekamper” i hjemmet (Opseth, 2008). De elevene som mestrer skolekoden har et greit forhold til lekser, og dette fører til at leksene blir en ulikhetsreproduksjon (Opseth, 2008). FUG mener foreldres engasjement er viktig for elevenes motivasjon i skolearbeidet, men mener likevel at barns mulighet til å lykkes på skolen ikke skal være avhengig av hvilke

familier de bor i (Foreldreutvalget, 2014).

5.7 Sosiale forskjeller

I St. Meld 16 står det at regjeringen ønsker å føre en aktiv politikk for å redusere forskjellene i samfunnet, med mål om å minske klasseskillene slik at flere lykkes i sine mål og at utdanningssystemet ikke skal videreføre eller forsterke sosiale forskjeller (St. Meld 16, 2006-2007). De sosiale forskjellene har i stor grad sammenheng med familiebakgrunn, altså foreldrenes utdanningsnivå, inntekt eller om man har majoritets- eller minoritetsbakgrunn (St. Meld 16, 2006-2007). Sosial utjevning innebærer at sannsynligheten for å lykkes i utdanningssystemet skal være like høy uansett familiebakgrunn (St. Meld 16, 2006-2007). Karin Gustavsén Tvetene er forsker på fattigdom i Norge, og mener at lekser er med på å opprettholde ulikheter i samfunnet, da privilegerte elever tjener på lekser, mens andre barn taper (Skålid, 2007). I St. Meld 22 (2010-2011) står det at god og målrettet bruk av lekser og tiltak for leksehjelp på ungdomstrinnet vil antakelig både kunne øke læringsutbyttet og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Dette står i kontrast til hva ulik forskning sier om sammenhengen mellom lekser, økt læringsutbytte og utjevning av sosiale forskjeller. SSB-forsker Marte Rønning har forsket på effekten av lekser i Norge og resten av Europa i flere år. Hun mener at jo mer som skal læres og løses i en hjemmelekse, desto større innvirkning vil foreldrenes bakgrunn og bidrag ha på elevprestasjonene (Faldberg & Smari, 2012). Dette kan føre til at leksene heller forsterker enn demper sosiale forskjeller (Faldberg & Smari, 2012). Dette gjør at jeg igjen stiller spørsmålsteget til hvilken forskning St. Meld. 22 har basert seg på, og hvorvidt de bevisst velger den forskningen som støtter deres synspunkter eller ikke.

I følge Statistisk sentralbyrå bruker norske elever stadig mer tid på skolearbeid (Faldberg & Smari, 2012). Dette kan være et argument for å utvide skoledagen og ha mindre lekser. Hvis lekser gis fordi lærere ikke rekker å gjennomgå det elevene skal på skolen, er det uheldig og vil føre til økte forskjeller i følge Rønning (Faldberg & Smari, 2012). Et alternativ til lekser mener Tvetene kan være å innføre lengre skoledag, hvor man legger inn tid til fordypning, hvor elevene kan jobbe med de fagene de har behov for å jobbe mer med (Skålid, 2007). En slik ordning kan bety at barna har fri når de kommer hjem, til glede for barn og foreldre (Skålid, 2007). Dette er Lærer 1 enig i, da hun tror det vil lette stresset i hjemmet både hos barnet og foreldrene (18/3, 2015). Solveig på 16 år (2013) mener også at man burde kutte ut lekser og heller ha en litt lengre skoledag. Hun påpeker på at elever trenger mye fritid for å kunne yte sitt beste på skolen, da for mye skole kan gå utover både formen og humøret

(Solveig, 2013). Instituttleder og professor Ola Stafseng mener meningen med å være barn ikke er å bli voksen, men å være barn lengst mulig, og mener dagens skole invaderer barns liv og fritid på en måte som er helt uakseptabelt (Faldberg & Smari, 2012).

5.8 Praktiske lekser

5.8.1 Teoretikers syn på å "gjøre" opp igjennom historien.

Det å lære noe via praktiske oppgaver har lenge vært kjent og positivt omtalt i lang tid tilbake. 500 år før Kristus sa Konfusius «Jeg hører og jeg glemmer, jeg ser og jeg husker, jeg gjør og jeg forstår» (Simonsen, Jensen & Kvam, 2013). Dette synet på læring kan man trekke en parallell til filosofen og pedagogen John Dewey (1859-1952) som mente man ikke lærte av å bli påvirket av ytre stimuli, men av å gjøre ting, og ved å skaffe seg erfaring (Imsen, 2012). Erfaring er å gjøre noe, for så å se hva det fører til, og det er når individet forstår sammenhengen mellom handlingen og resultatet av den, at man lærer noe (Imsen, 2012). Også refleksjon og resonnering over den utførte handlingen må til (Lyngsnes & Rismark, 2011). Man kan finne liknende tanker hos norske Anna Sethne (1872-1961) som mente man overvurderte hukommelsen som faktor i barnets tilegnelse av kunnskaper, da kunnskap ble bedre sikret ved å gjøre, enn ved å huske (Baune, 2007). Opp igjennom historien kan man se at flere pedagoger og filosofer har vært kritiske til hukommelsen, og mener at man lærer best ved å *gjøre*. Dermed kan det stilles spørsmålstegn ved hvorfor vi har valgt å legge så mye fokus på hukommelse og pugging i så mange år. Jeg mener disse observasjonene får fram forskjellen på en "pugge"lekse og en "gjøre"lekse, og hvordan praktiske "gjøre" lekser kanskje kan skape en bro i leksedebatten om man skal- eller ikke skal gi lekser.

5.8.2 Observasjoner av en 4. klassing som gjør lekser

Jeg å belyse temaet praktiske lekser, med de to observasjonene jeg gjorde av en elev i 4. Klasse. Hvor observasjon 1 (5/3, 2015). viser en ikke-praktisk lekse hvor eleven selv hadde ansvar for å løse oppgavene på riktig måte. Observasjon 2 som jeg vil kalle en praktisk lekse, ble Elev 1 oppfordret til undring og utforskning (24/3, 2015).

5.8.3 Observasjon 1 (5/3, 2015).

Som tidligere nevnt skulle Elev 1 gjøre mange matteoppgaver både addisjon og substruksjon. Dette førte til frustrasjon da de ikke ble løst på riktig måte. En av grunnene til dette tror jeg kan være at Elev 1 satt så lenge med oppgavene og jobbet virkelig hardt etter en lang dag med skole, for så å bli bedt om å viske ut oppgaven. Kanskje følte hun at alt arbeidet hun hadde lagt ned ikke var verdt noe, da hun ikke fikk det riktige svaret, og derfor trodde alt det andre hun hadde gjort også var galt. I tillegg påvirket denne frustrasjonen de neste leksene hun

gjorde, som tegning som hun egentlig liker å gjøre. Jeg mener en slik type lekse var hemmende for lærelysten for Elev 1, da den ikke ga rom for noe annet en rett eller galt, og i en situasjon uten støtte fra en fagperson. Det kan hende elever må jobbe med repetisjonsoppgaver i matematikk, men kanskje arenaen for dette kunne vært flyttet til skolen, i stedet for i hjemmet.

5.8.4 Observasjon 2 (24/3, 2015).

Observasjon 2 (24/3, 2015) er et godt eksempel på en mattelekse som fungerte bra. Jeg mener den fremmet Elev 1 sin lærelyst, og hennes engasjement til å jobbe videre med temaet – både hjemme og på skolen. Observasjon 2 foregikk da Elev 1 skulle gjette volumet på ulike bokser, krus og glass, hvor hun etterpå skulle måle hvor mange desiliter vann det egentlig var. Det var spesifisert at ingen svar var gale. Elev 1 uttrykte engasjement under målingen og hun undret seg over resultatene. Dette mener jeg var en lavterskellekse med ingen riktige eller gale svar. Her hadde alle elever en forutsetning for å gjette og måle. I tillegg begynte Elev 1 å diskutere resultater og undret seg med resten av familien, uten at dette var presisert i leksen. Dette mener jeg er lekser som skaper lærelyst, særlig fordi den var åpen for utforskning og undring. Som Elev 1 sa ”Dette var en gøy lekse, skulle ønske vi gjorde slik oftere!” (24/3, 2015).

5.9 Hva er praktiske lekser?

Simonsen, Jensen og Kvam (2013) skrev artikkelen *Vil elevene glede seg til leksene i år? Et kritisk blikk på lekser og hva vi som lærere gjør*. De mener det er et behov for mer utprøving av ulike typer lekser, for å kunne finne lekser som gir elevene ønsket læringsutbytte.

Simonsen, Jensen og Kvam (2013) prøvde ut alternative lekser, som skulle være gjennomtenkte med klare mål, som skulle gi elevene inspirasjon og motivasjon. De små praktiske forsøkene gikk blant annet ut på å se filmsnutter som forberedelse til timen, se på e-forelesninger, lage tankekart, gjøre miniforsøk og likende (Simonsen, Jensen & Kvam, 2013). Forsøkene elevene utførte krevde ingen forkunnskaper (Simonsen, Jensen & Kvam, 2013). Da de kun skulle observere hva som hendte, for så å notere eller svare på et spørsmål, disse små praktiske forsøkene viste teorien i praksis, og gjorde det enklere for elevene å forså komplekse naturfaglige fenomener i klasserommet (Simonsen, Jensen & Kvam, 2013).

5.10 Hvorfor praktiske lekser?

Erfaringen var at de elevene som var svak teoretisk deltok mer i undervisningen enn vanlig, også de som normalt var lite aktive (Simonsen, Jensen & Kvam, 2013). Simonsen, Jensen og

Kvam (2013) fikk tilbakemeldinger fra ungdomsskoleelever på at de praktiske leksene var morsomme og annerledes. Lærerne observerte økt aktivitet og delaktighet, og tolket dette som at de svakeste elevene opplevde større mestringfølelse ved bruk av praktiske lekser (Simonsen, Jensen & Kvam, 2013). Alle elever har de samme hverdagserfaringer og tidligere kunnskap å bygge videre på, så ved å utarbeide lekser som gir elevene praktiske erfaringer, sørger man for at de får et felles utgangspunkt (Simonsen, Jensen & Kvam, 2013). Simonsen, Jensen og Kvam (2013) mener dette kan bidra til å utjevne sosiale og kulturelle forskjeller i skolen, hvis de praktiske leksene er noe som alle kan få til og alle har utstyr til å utføre. Det var en forutsetning at forsøkene og de praktiske leksene ble tatt opp i timene av læreren, slik at elevene fikk svar på spørsmål som dukket opp hjemme (Simonsen, Jensen & Kvam, 2013). En utilsiktet, positiv effekt som Simonsen, Jensen og Kvam (2013) fant av å gi praktiske lekser, var at elevenes foresatte virket mer aktive og involvert i diskusjon og løsningen av oppgavene, enn det de har erfart ved tradisjonelle lekser. Praktiske lekser som retter seg mot hverdagsforståelse i stedet for teori, kan gjøre det lettere for foresatte å delta i leksene som eleven skal utføre og reflektere over (Simonsen, Jensen & Kvam, 2013). Simonsen, Jensen og Kvam (2013) følte det var mye enklere å bruke de praktiske leksene i undervisningen enn de ”vanlige” lekser i form av lesing og spørsmål fra boken. De opplevde også at elevene følte seg mer sett, og at elevene selv så nytten av å gjøre leksene (Simonsen, Jensen & Kvam, 2013).

5.11 Forslag til praktiske lekser

Jeg mener slike praktiske lekser og forsøk oppfyller sideparagrafen 7. ledd om både respekt danning, lærelyst og utfordringer. Jeg tror slike praktiske lekser kan være et fint alternativ til de ”vanlige” leksene, da det ikke ser ut som at man kommer fram til et enstemmig ja eller nei i leksedebatten. Skolene og lærerne i Norge er kanskje ikke klar for å gi avkall på leksene enda, da man kan si at lekser sitter dypt i den norske skolekulturen. Jeg mener praktiske lekser og forsøk kan være et fint supplement til debatten. Kanskje kan dette bidra til å skape en debatt om hvilke/hvordan lekser gis, da det til nå har vært fokus på om man skal eller ikke skal gi lekser.

Etter at elevene har tilbrakt en helt dag på skolen, går de hjem og tar opp skoleboka igjen og fortsette med oppgaver og lesing. Hvorfor ikke gi elevene praktiske lekser, hvor de kan utfordre seg selv, være aktiv og tenkende. For å inspirere og visualisere dette har jeg derfor laget en liste med noen forslag til praktiske lekser, se figur 3.

Førsteamanuensis i pedagogikk ved Universitetet i Tromsø, Odd Valdermo, sier

det er viktigere at elevene hjelper til hjemme med husarbeid

etter skoletid enn at de sitter med lekser utover kvelden, da det er lærerikt å ta del i ansvar for familien (Vg, 2000). Kanskje disse praktiske leksene også kan inneholde hverdagsgjøremål som man burde kunne i livet, som å vaske klær, sortere søppel, regne ut hvor mye man bruker på mobilen i måneden og så videre. Kanskje kan praktiske lekser skape en bro i leksedebatten om man skal – eller ikke skal gi lekser.

Mine forslag til praktiske lekser

- lek med en venn du ikke har vært med i det siste.
- Finn fire forskjellige blomster og finn ut hva de heter
- Regn ut hvor mange minutt du har brukt på å snakke i mobilen denne uka
- Forklar hva du lærte om middelalderen i dag til en voksen eller en venn.
- Fortell på engelsk hva planene dine for påska er for en voksen
- Spør en forelder hvordan han/hun vasker klær, og gjør det sammen
- Hvordan sorterer dere søppel hjemme? Hvordan ønsker renholdsverket at dere skal sortere?

Figur 3: viser noen forslag på praktiske lekser.

6.1 En sammenfatning

I denne teksten har jeg undersøkt effekten lekser har på elevens lærelyst – både det fremmende og det hemmende. Jeg har sett på problemstillingen "På hvilken måte er lekser hemmende og fremmende for elevens lærelyst?" med et sideblikk på opplæringsloven §1-1, 7. ledd, som sier noe om lærelyst "Skolen og lærebedrifta skal møte elevane og lærlingane med tillit, respekt og krav og gi dei utfordringar som fremjar danning og lærelyst".

(Opplæringsloven, 2015). For å kunne svare på det har jeg definert ord som hemmende, fremmende, lærelyst og lekser, jeg har også tatt i bruk intervju, observasjon og litteraturstudier som metode. Det er også viktig å ha etikken i tankene når man leser denne teksten, og jeg håper teksten leses med et kritisk blikk. Jeg har selv vært kritisk til hva St. Meld 22 sier om lekser, da jeg opplever den som tvetydig. Derfor var det viktig for meg å se hva annen forskning sier om effekten av lekser. Dette har også vært en utfordring, da tolkningen av resultatene kan være forskjellig, men likevel mener jeg at jeg har funnet gode kilder. For å se nærmere på de hemmende og fremmende effektene av lekser har jeg tatt utgangspunkt i hver ende av skalaen. Fra Kohn (2007) som mener lekser er noe tull, til Gustafson og Sevje (2012) som har utgitt en bok som handler om lekser, om blant annet dens

fremmede effekt. Jeg har også trukket fram lekseplanen og dens nivådeling og elevenes stress med å bli ferdig med leksene for å komme seg på trening. I tillegg er foreldre og hjemmet en viktig arena hvor leksene ofte blir utført, men lekser kan lede til mye frustrasjon, stress og konfrontasjon. I St. Meld 16 ønsker regjeringen å redusere de sosiale forskjellene i samfunnet, og mener dette kan gjøres ved hjelp av leksehjelp. Dette er i kontrast til hva annen forskning sier, som peker på at lekser er en av de faktorene som kan skape sosiale forskjeller. Til slutt ønsket jeg å framheve praktiske lekser, da dette kan være stedet å starte i leksedebatten. I stedet for å diskutere om man skal eller ikke skal gi lekser, kan man diskutere hvilke *type* lekser man skal gi.

7.1 Min utgang

Da jeg plutselig hadde skrevet over 30 sider teori og drøfting, uten å ha flettet inn intervjuene i teksten og fortsatt hadde jeg lyst til å sette meg inn i mer teori, innså jeg hvor stort temaet lekser er. Det var med tungt hjerte jeg startet prosessen med å skrelle ned teksten til kun det aller viktigste. Ut i fra den informasjonen jeg har hentet fra ulike type litteratur, intervjuer og observasjoner, mener jeg at jeg har fått en dypere innsikt i spørsmålet om lekser, men jeg sitter også igjen med enda flere spørsmål. Når vi som lærer gir elevene lekser, sprø vi oss da ”hva er intensjonen med denne leksa? Hva er målet og hva skal eleven oppnå? Skal elevene trene på selvdisiplin og rutine eller skal det være en sammenheng med undervisninga? Eller gir jeg leksen av gammel vane?

Det hadde vært interessant å sett hva som hadde hendt hvis leksene var frivillig. Et eksempel kan være å sette av en egen plass i ukeplanen med informasjon om hva eleven kan gjøre hvis han eller hun ønsker å fordype seg i emnet. De som ønsker kan prøve å løse denne mattenøtten, eller undersøke nærmere om forhold rundt Berlinmurens fall. Kanskje dette kan være en form for tilpasset opplæring, å gi elevene veiledning på hvor og hvordan de selv kan fordype seg i emner de interesserer seg for. Kanskje må man utforske og eksperimentere med leksene på nytt. Etter så lang tid med forskning, debatt og så videre er det kanskje ikke mulig å komme fram til en unisont holdning til lekser. Kan man ved å gi leksene et nytt innhold og en ny mening og slik komme nærmere en løsning på leksedebatten? Kan disse praktiske leksene være et skritt på veien? Jeg tror at det er lettere å skape motivasjon for lekser hvis innholdet og arbeidsmåtene kan knyttes til noe elevene interesserer seg for, og som kan skape lærelyst. Etter å ha skrevet denne teksten er har jeg blitt enda sikrere i mine meninger om at man burde

finne et alternativ til lekser, som for eksempel utvidet skoledag. Likevel mener jeg at lekedebatten må endres til *hva* man gir i lekse og *hvorfor*, i stedet for om man skal- eller ikke skal gi lekser. Jeg tror praktiske lekser er et fint sted å starte, lekser som skaper engasjement, lærelyst, nysgjerrighet og som baserer seg på hverdagsforståelse, slik at lekser ikke forsterker sosiale forskjeller.

Det hadde også vært interessant å undersøkt hele leksens historie fra den oppsto til i dag, da mange pedagoger og filosofer har vært skeptiske til leksens mening. Jeg kunne gjerne fortsette å arbeide med temaet lekser, men da kanskje søke opp dypere informasjon om temaet lekser, sammenlikne resultatene med andre lands forskningsresultater. Det hadde også vært interessant å gjort et prosjekt i klasserommet først med ”vanlige” lekser, så med praktiske lekser, for å se hvilket utslag de praktiske leksene kan gi. Etter å ha skrevet denne teksten, har min interesse for lekser økt, og sitter jeg igjen med enda flere spørsmål enn da jeg startet. Hvorfor er forskningsresultatene så forskjellige? Hva må til for at flere lærere, foreldre og elever skal få et reflektert forhold til lekser? Det er hvert fall en ting jeg er helt sikker på, og det er at jeg skal ta med meg all den nye kunnskapen om lekser i min rolle som lærer. Jeg ønsker også å skape debatt og refleksjon på lærerrommet og hos foreldre og elever om temaet lekser, da vi alle har et felles ønske: barnets beste.

8.1 Litteraturliste

8.2 Bøker

- Baune, T. Aa. (2007). *Den skal tidlig krøkes – skolen i historisk perspektiv*. Oslo: Cappelen Akademisk forlag.
- Befring, E. (2002). *Forskningsmetode, etikk og statistikk*. (2 utgave). Fagernes: Det Norske Samlaget.
- Faldberg, K. L., & Smari S. H. (2012). *Blir ikke flinkere av lekser*. Artikkel fra Dagsavisen.no hentet 07.04.2015. Mottatt av: Trondheim: Taraldsen, E.
- Gustafson, T. & Sevje, G. (2012). *Lekser og leksehjelp – på skolen og hjemme*. Oslo: Pedlex norsk skoleinformasjon
- Imsen, G. (2012). *Elevenes verden. Innføring i pedagogisk psykologi*. (4. Utgave). Oslo: Universitetsforlaget
- Jacobsen, D. I. (2005). *Hvordan gjennomføre undersøkelser? Innføring i samfunnsvitenskapelig metode*. (2 utgave). Kristiansand: Høyskoleforlaget AS.
- Jacobsen, D. I. & Postholm, M. B. (2014). *Læreren med forskerblick – innføring i vitenskapelig metode for lærerstudenter*. Kristiansand: høyskoleforlaget AS
- Jordheim, H. (Red.). (2003) *Forståelsens filosofi. Utvalgte hermeneutiske skrifter*. Norsk utgave 2003 Oslo: Cappelen Akademisk forlag.
- Lyngsnes, K. & Rismark, M. (2011). *Didaktisk arbeid*. (2 utgave). Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS
- Nordahl, T. (2002). *Eleven som aktør – fokus på elevens læring og handlinger i skolen*. Oslo: Universitetsforlaget.

8.3 Internett

- Barneombudet (udatert). *Lekser*. Hentet 26.02.2015, fra <http://barneombudet.no/dine-rettigheter/pa-skolen/lekser/>
- Bokmålsordboka. (2010a). ”Hemmende”. Hentet 19.05.2015 fra <http://www.nob-ordbok.uio.no/perl/ordbok.cgi?OPP=+hemmende&bokmaal=+&ordbok=bokmaal>
- Bokmålsordboka. (2010b). ”Fremmende”. Hentet 19.05.2015 fra <http://www.nob-ordbok.uio.no/perl/ordbok.cgi?OPP=fremmende&bokmaal=+&ordbok=bokmaal>

- Drugli, M. B & Nordahl, T. (2014). *Samarbeidet mellom hjem og skole*. Hentet 26.02.2015 fra <http://www.udir.no/Laringsmiljo/Bedre-laringsmiljo/Hjem-skole-samarbeid/Samarbeidet-mellom-hjem-og-skole/?depth=0&read=1>
- Foreldreutvalget. (2014). *FUG imot pålagte hjemmelekser*. Hentet 30. 01. 2015, fra <http://www.fug.no/fug-imot-paalagte-hjemmelekser.5634225-152787.html>
- Jonathan, S., Jensen, E. & Kvam, I. (2013). *Vil elevene glede seg til leksene i år? Et kritisk blikk på lekser og hva vi som lærere gjør*. Hentet 23.03.2015 fra https://www.utdanningsforbundet.no/upload/Tidsskrifter/Bedre%20Skole/BS_4_2013/BS-0413-WEB_Simonsen_mfl.pdf
- Kohn, A. (2007). *Rethinking homework*. Hentet 24.04.2015 fra <http://www.alfiekohn.org/article/rethinking-homework/>
- Nordahl, T. (2012). *Er det behov for lekser?* Hentet 26.02.2015 fra <https://www.trondheim.kommune.no/multimedia/1115030014/Kronikk-Thomas-Nordahl--Lekser-og-hjemmearbeid.pdf>
- Opplæringsloven. (2015). *Lov om grunnskolen og den videregående opplæringa*. Hentet 15.02. og 26.04 2015, fra <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1998-07-17-61>
- Opseth, L. (2008). *Forsterker sosiale ulikheter*. Hentet 25.03 fra <http://utdanningsnytt.no/nyheter/2008/januar/--lekser-forsterker-sosiale-ulikheter/>
- Skålid, J. O. (2007). *Lekser er urettferdig!* Hentet 07.04.2015 fra <http://forskning.no/sosiale-relasjoner-sosiologi/2008/02/lekser-er-urettferdig>
- Solveig 16. (2013). *Er lekser i skolen nødvendig?* Hentet 15.04.2015 fra <http://www.adressa.no/meninger/snakkut/article8401877.ece>
- St. Meld nr. 22. (2010-2011). *Motivasjon - mestring – muligheter – ungdomstrinnet*. Hentet 27.02. 2015 fra <https://www.regjeringen.no/nb/dokumenter/meld-st-22-2010--2011/id641251/?docId=STM201020110022000DDDEPIS&ch=1&q=lekser&redir=true&ref=search&term=lekser>
- St. Meld. nr. 16. (2006-2007). *Og ingen sto igjen — Tidlig innsats for livslang læring*. Hentet 17.04.2015 fra <https://www.regjeringen.no/nb/dokumenter/stmeld-nr-16-2006-2007-/id441395/?docId=STM200620070016000DDDEPIS&ch=1&q>
- Vg. (2000). *Lekser skaper angst*. Hentet 09.04.2015 fra <http://www.vg.no/nyheter/innenriks/lekser-skaper-angst/a/4587873/>

9.1 Vedlegg 1: intervjuguide

Elev 1

1. Hva er en vanlig lekse for deg?
2. Får du hjelp av noen når du gjør lekser
 - a. hvem og på hvordan måte får du hjelp?
3. Hva er lekser for noe?
4. Hva føler du når du gjør lekser?
 - a. Forskjellige typer lekser? noen som er bedre mer enn andre? Hvilke typer best?
5. Hvorfor gjør du lekser?
 - a. Føler du at du får for mye / lite
 - b. Føler du at du lærer mer av å gjøre lekser?

Lærer 1 og Lærer 2

1. Hva legger du i ordet lekser?
2. Hvor lang tid bruker du på å finne på det organisatoriske med lekser?
(Finne dem, gi dem, skrive de inn på ukeplanen, osv i løpet av en uke?)
3. Hvorfor gir du lekser?
4. På hvilken måte tror du lekser er hemmende/fremmende for elevens lærelyst?
5. Kan du reflektere litt rundt ditt syn på lekser?

9.2 Vedlegg 2: lekseplan 7. klasse

Lekser			
	MÅL	Spør 1	Spør 2
Matematikk	<ul style="list-style-type: none"> Kunne finne hva 100% er, når man har en del. Kunne finne en del av en hel, og si hvor mange prosent dette er. Kunne sette opp en andel som brøk, og kunne gjøre om denne til desimaltall. Kunne gjøre om fra desimaltall til prosent. Kunne se og bruke sammenhengen mellom brøk/prosent og desimaltall. Vite at nøkkelordet AV kan leses som «delt på» 	<p>Multi 7b og arbeidsbok:</p> <p>Vi repeterer og sjekker hva vi kan.</p> <p>Les s. 65. Bruk B.I.S.O.N blikk.</p> <p>Leksearbeid denne uka: Øv til prøven gjennom å repetere med følgende arbeidsoppgaver:</p> <ul style="list-style-type: none"> Oppgave 6.146 s.64 Oppgave 6.147 s.64 Oppgave 6.148 s.64 Oppgave 6.151 s.64 Oppgave 6.152 s.64 Oppgave 14 s.67 Oppgave 16 s.67 Oppgave 18 s.67 Oppgave 6.166 s.69 Oppgave 6.168 s.69 Oppgave 6.169 s.69 Oppgave 6.175 s.70 <p style="text-align: center;">MATTEPRØVE onsdag 6.mai. Kalkulator tillatt.</p> <p style="text-align: center;">Du skal vise at du kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> → Å finne ut hvor mye en prosentandel er av et tall. → Å finne ut hvor mange prosent en ting er. → Å finne 100% når man vet hvor mye en del er. → Å løse oppgaver knyttet til rabatt/avslag → Å løse oppgaver knyttet til at noe stiger eller senker seg. → Å kunne finne brøk- desimaltall eller prosent til gitte mengder/tall. → 	
Norsk	<ul style="list-style-type: none"> Holde en mundlig presentasjon for en gruppe Bli en bedre leser. 	<p>RLE-permen og norsk skrivebok</p> <ul style="list-style-type: none"> Øv deg på den mundlige framføringa om religionen/livssynet du har valgt deg. Sjekk at du har med alle punktene i oppskrifta du har fått. <p>Mundlig presentasjon onsdag og torsdag denne uka.</p>	<p>RLE-permen og norsk skrivebok</p> <ul style="list-style-type: none"> Øv deg på den mundlige framføringa om religionen/livssynet du har valgt deg. Sjekk at du har med alle punktene i oppskrifta du har fått. <p>Mundlig presentasjon onsdag og torsdag denne uka.</p>
Engelsk	<ul style="list-style-type: none"> Lese en nivåtilpasset bok på engelsk. Skrive en bokanmeldelse på engelsk, om en bok de har lest på engelsk. 	<ul style="list-style-type: none"> Lag ferdig kladden til bokanmeldelsen før onsdag denne uka. Du får gjøre ferdig bokanmeldelsen på skolen onsdag. Dere leverer på it's learning i løpet av engelsktimen onsdag. Få noen hjemme til å lese gjennom kladden til bokanmeldelsen. Dette må de gjøre mandag eller tirsdag. 	<ul style="list-style-type: none"> Lag ferdig kladden til bokanmeldelsen før onsdag denne uka. Du får gjøre ferdig bokanmeldelsen på skolen onsdag. Dere leverer på it's learning i løpet av engelsktimen onsdag. Få noen hjemme til å lese gjennom kladden til bokanmeldelsen. Dette må de gjøre mandag eller tirsdag.
Samf. hefte	<ul style="list-style-type: none"> Kunne gjøre greie for likheter og forskjeller mellom land i Europa og land i Oseania 	<ul style="list-style-type: none"> Les sidene 260 264 i heftet du fikk tirsdag. Du skal kunne minst 5 faktasetninger fra disse sidene til tirsdag 	<ul style="list-style-type: none"> Les sidene 260 264 i heftet du fikk tirsdag. Du skal kunne minst 5 faktasetninger fra disse sidene til tirsdag
Sosialt	<ul style="list-style-type: none"> Vær hyggelig mot klassevennene dine. Finn på noe gøy sammen i friminuttene. Hopp strikk sammen klassevenne dine i løpet av friminuttet. Ta vare på utstyret vårt. Både linjaler, baller, limstifter, matteutstyr, hoppetau og strikker m.m 		